

VÁLOGATÁS A MODERN JUGOSZLÁVIAI CIGÁNY KÖLTÉSZETBŐL

TRIFUN DIMIĆ

AZ ÚT

Az én hazámban egy út sarjadt ki,
Akár egy drága ékkő.
Mindenütt tolvajok,
elrabolják utamat.

Egy ideig cipelik,
míg menhelyre nem lelnek.
Mikor eldobják, sárosan, szétrongyolódva
rátalálok és összevarrogatom.

Én magamnak helyet nem lelhetek,
az utat kell őriznem.

És így van ez már ezer éve.

TARISZNYA

Mindannyian
vállunkra vetve
cipeljük tarisznyánkat.

Ha kell,
előszedjük belőle nyomorunkat.

Ilyenkor elszontyolodunk,
sírunk.
Mindannyian
rettegünk a holdfénytől.
A sötétben is
megláthat bennünket valaki.

EMLÉKEZÉS

Nem emlékszem a táborokra,
vándorlásokra,
kocsilakókra.
Nem emlékszem a fakerekű taligákra,
a fehér és vörös sátorlapokra,
nem emlékszem az összekuporodott gyermekekre
rettegve
a villámtól,
mennydörgéstől,
midőn viharfellegek tornyosulnak
a róna felett.
Nem emlékszem a betegségekre,
az üldözésekre,
melyek akkorák, mint az emberi bú.

Nem emlékszem őseimre se.
Mikor én születtem,
már mindez elveszett
az új korok labirintusaiban.

Nicsak,
az autópályákon
lakodalmak száguldanak
körös-körül,
és nem tudnak magukra lelni.

RAJKO ĐURIĆ

ISTEN

nekünk is volt Istenünk
olyan volt mint egy igazi ember
de miatta veszettül vertek minket
ütöttek minket míg meg nem ölték az istent bennünk
azt mondták hogy mi
kovácsoltuk a szegeket
amelyekkel Jézust a keresztre szegezték
azt mondták

az új pilátusok nem kérdezték
igaz-e
míg szemeinket vájták ki
azt mondták
igaz
igaz
teli torokkal harsogták
nyelveinket tépve
a porba akartuk ujjainkkal írni
igaz
de levágták kezeinket
és
most várjuk
új szemünk serkenjen
új nyelvünk
új kezünk nőjön

G O R D A N A Đ U R I Ć

ÉBREDÉS

Hajnalaim a te
párnádra fektetem
alkonyataim
keblemen pihegnek
elszenderedtek a csillagok tenyeremen
hogy ébresszem őket?

VIRÁG

Oltsd ki a lángot
tépd le számomra a
holdvirágot.

Az átokban hiszek
és a hófehér
holdvirágban.

T O M I S L A V Đ R E T A R

XXXXX

tüzeket gyújtunk,
a sötétséget el kell űzni
mindenhonnan, a szívben lakó sötétséget
nagyon mélyről kell elűzni.

A tüzek körül összefonjuk ujjainkat.
A tüzek körül.

Háromszáz tüzet gyújtunk.
Háromezer tüzet gyújtunk.
Minden csergáért egy tüzet gyújtunk.

Hogy a tűz minden szívet melengessen,
hogy a tűz szenvedésem fölolvassza.

Hogy orcáink a sötétség mögül
tüzekből font cigányfényel perzseljenek.

Az az ősi láng sugározza be az arcokat.
Az a láng a szenvedések kezdetéről,
a csergák lángja, a cigányküszöbről.

XXXXX

Tamás és Márton
Kisegiptomi grófok
1460-ban érkeztek Spanyolhonba.
Valahogy ugyanekkor valami
másik grófok megérkeztek Dániába, Svédországba
a tábort vezetve
minél messzebb a kihunyt tábortűztől.
Kései utódaik
ötszáz évvel később
ugyanez úton menetelnek.
Bőrükön ugyanaz a napsugár.
A szél is, mely csontjuk dermešzti
talán ugyanaz a vihar álma.
Még az égi álarc is ugyanazt az ürességet rejti.

JOVAN NIKOLIĆ – JOF

A HANG VARÁZSA

Elhunyt édesapámnak

Már megint nincs kenyér a házban,
édesapám letörli a port,
csókolgatja, majd megfújja szaxofonját.
Az első hangfoszlányra

kormos nagybajuszú férfiak leteszik a kalapácsot,
a gyerkőcök abbahagyják a játékot, és a
nagykendős asszony nép a házba surran kisírni magát.
Kutyák, macskák elbűvölve járulnak lábaihoz,
csodálkozva szaglásszák,
és a madarak örülten fűjják a tercet,
és kisarjad a fű az udvarban,
és kivirágzik a harangvirág,
és
tűnik a mi szegénységünk.

FARKAS István fordításai